Incunabula. 42. brosz. 4

Historia
Ant. eleg.

Dares Phrygius. Historia Troiana secundum Daresem phrigium.

Hain Repertor. bibliograph.
N. 5962.

Johannis Somerfelt sum

Historia Troiana secun dū Daretem phrygium.

Liber Legatus pro Collegio Maiori Studii Crac[ovie] per magistrum Joannem Somerfelt Bartholomei oret[ur] pro eo

Daretis Historia Troiana
Oratio Jasonis in Nuptias Maximiliani
Praefatio Colucii in Magnum Basilium
Ulrici repetitio Legis Cornelii.

Johãnes maius Hom hiltensis Martino po lichio Mellerstatensi artiũ et medicine doctori ducali physico. S.P.D.

Non potuit/vt credo/doctorũ optie/ad humanã eruditionem tradi verius vtiliusue dictũ: ꝙ quod Aristoteles noster in ethicis scriptũ reliquit/dũ ait Multum referre iuuenẽ sic vel sic a iuuenta assuescere. Nam fateor mihi ꝙ multo firmius inherere que iunior vel audiui vel vidi siue didici: ꝙ que iã nuper legerã/q̃ fluxa magis sunt et caduca. Vt verũ esse experiar in me illud horacianum. Quo semel est imbuta recẽs seruabit odorẽ Testa diu Cũ autẽ Troiane historie noticia/omni docto viro aliena esse nõ debeat: ex qua multarum rerũ cognitio tanꝙ ex primo scaturiat fonte. quippe quã vetustissim⁹ atqꝫ omniũ linguarum doctissim⁹ Homerus scripserat: tanta elegãcia: vt aiũt: tanta abundantia: et oim̃ rerum copiosa traditione Vt nihil appareat qđ ille intẽtatũ reliquisset. Ex cui⁹ sentẽcijs ꝛ verbis multorum doctissimorum sentẽcie atqꝫ traditiones ortũ habere cõspiciunt. Hinc etenim physici rerũ naturaliũ sciẽciã perscrutant. Hinc cosmagraphi locorum descriptionem. Hinc astronomi syderũ legẽ meatusqꝫ rimant. Hinc iuriscõsulti sepe suũ propositũ/illius auctoritate approbasse cõspiciunt. Hic Virgiliana illa copia ꝛ rerum omnium cumulata noticia contracta esse credit Ex quibus quasi duob⁹ fontib⁹ grecie ꝛ latinitatis nũc cũctarũ rerum et diuinarum ꝛ humanarũ/omnisqꝫ philosophia emanare cõprobat. Hinc exordia mũdialis machine videre licet hinc oim̃ rerũ principia ꝛ semina inqui-

rere Inde anime substātiam ꝑpetuitatēq; ⁊ id quidem
varie ꝑspicere Illic bonoꝝ p̄mia parata: reproboꝝ aūt
supplicia videre. Illic moralis phylozophie partes: re-
ligionū obseruationes varietatesq; ceteraq; īfinita pe-
ne cognoscere Vt inelegans mihi videat̄ quisquis hec
scire: homerū tamē se vel Virgiliū ignorare fateat̄ Cū
aūt hi poete sicut ⁊ quilibet alij ordinē historiaꝝ nō ve-
rū naturalēq; obseruare sed poeticū videamus: tanquā
p̄supponentes historie plenariā ꝯgnitionem: operepre
cium mihi videt̄ ⁊ ad infinitarū rerum doctrinā ⁊ ipaz
met poetice traditionis ꝯgnitionē historiā ante suo ve
ro naturaliq; cognouisse ordine Sic em̄. et ꝯfidentius
legem⁹ virgiliū et melius veriusq; rem intelligem⁹ om-
nē. Accedit ad hec ꝙ poete multa ad fauorē aliter quā
gesta sunt scribūt: multa ad odiū. pleraq; ad pathos mi
sericordiā: tristitiā affectionēq; omnigenā ꝯcitandam
inserūt Sic homerus graioꝝ: sic Virgili⁹ dardanoꝝ ita
lorūq; tuet̄ partes. historia ipsa: historiographoꝝ more
arteq; ꝯscripta nō nisi vera est: nulliusq; gracia cōtami
nata. Inter quos ego credo Daretē phrygiū ceteris in
hoc p̄ualere. Nam ⁊ phrygius hoc est. troianus erat: ⁊
cui res plus ceteris ꝯstabat: quiq; ea bella secut⁹: verita
tē magis ꝙ̄ cuiuspiā auriū fricationē insectat⁹ esse cre-
dit̄ Huius historiā tibi doctor Egregie dedicandā cre-
didi imp̄ssam Nō ꝙ tantilla re gratiā tecū nouā inire
me dignū ducerē. qui longe sis altioꝝ p̄udētie vir: vbe-
rioriq; munere ꝯdonādus: Sed quo wulfgangū tuū sin
gularis ingenij: optimeq; indolꝭ puerū illa īstituas aut
erudiri facias Deus illū nobis: ita vt cepit: adolescere
bonisq; artib⁹ ꝓficere salubriter ꝓcedat. Iam eteni pre
ter grāmatice rudimenta que potius reminisci videt̄ ꝙ̄
discere: historias etiā quas vel audit alicubi gestas. vel
nostra videt occurrere tēpestate. recitare plane potest

gaudetq̃ Turpe mihi iudicat̃ historias quascunq̃ dicere velle: ei qui troianã ignorat: p̃sertim qui se doctũ appellari gaudet: fore ue cõfidit Tu igit̃ hanc nõ supfluã esse existimes tãq̃ iam vulgatã. fieri eñ põt: vt plerique illã se nosse dũ eã vulgo nominari audiãt arbitrẽtur at dũ recitare debeãt se penit⁹ ꝯfiteant̃ ignorare que illi⁹ discidij causa fuerit Hec ⁊ breuis ẽ. et facili stilo cõscripta: et quantũ mea opera inter ceteras meas occupationes ꝓcedebat̃. emendata et veritate ipsa sententiaq̃: ⁊ ꝑ prioꝝ nominũ appellatiõe que alibi valde corrupta inuenio Nã quã Guido messanensis: qui se ditem grecũ hũcq̃ nostrũ Daretẽ phrygiũ interp̃tatione Cornelij: nepotis Salustij secutũ dicit edidit: et longior est multo q̃ꝫ puerilis etas ꝯp̄hendere possit: et in ꝓprijs nominibus adeo deprauata / vel imp̃ssoꝝ vicio: vel litterarũ inuersione vt et legere tedeat: ⁊ in errorẽ sepe ducat: dũ alium ꝓ alio nominũ vicinitate nominat. Nam vel i principio historie Peleũ falsõ appellat: Cũ peleus ille quidẽ Eaci fili⁹: Telamonis frater: Thetidis marit⁹ paterq̃ achillis erat. Sed nõ qui fratrẽ habeat Esonẽ ex vtroq̃ parẽte: vt ille asserit: Nec iasonẽ ad Colchos misit. Sed pelias ille dicebat̃ qui fili⁹ fuit Neptuni: ex Tyro muliere: que ei fratrẽ genuit vterinũ ex Critheo Esonem: Jasonis patrẽ. quem iste pelias timens quasi legittimũ thessalie regem patris sui Esonis heredẽ spe nũq̃ reuertendi: ad Oetã colchoꝝ regẽ ꝓ vellere aureo misit Pelias inquã thessalie rex Nelei frater / qui filios nullos habuit: filias aũt quinq̃ginta Non peleus eacides: achillis pater. quanq̃ ⁊ ipse thessalus esset. Quos ille errore vt pleraq̃ alia confudit. Si quid vero in hoc quoq̃ libello inueniet̃ quod te offendere possit / dabis veniã Nec eñ fieri potuit: Vt tot tãtasq̃ labeculas breui emendarẽ tempore Placeat q̃ nobis hãc talẽ potius

q̄ nullam habere Daretis historiā. Quā tu sinas wulfgangū nostrum in inuenta sua: etate memoria tenaciori plegere/in qua tanq̄ in quodā iacto fundamento pedem figat suum Vel latini idiomatis loco in quo plerique (ne ociosi sint) suo latino idiomate: ita em̄ appellant: latine loqui p̄cipere volentes: barbare tanta latinitate existente: ludicra monstraq; sibi fingunt. Sed ne longior sit ipsa enarratione epistola calamum reprimo Tu Vale meq; vt soles ama Liptzk Anno christiane natiuitatis. M. cccc. xcviij. In p̄festo diue Margarete virginis.

Incipit historia Daretis Frigij de bello troiano breuissima.

Cornelius nepos Salustio Crispo Sal. Cū multa ego athenis curiose inuestigarē. inueni historiā daretis frygij manu scriptam vt titulus docet/cui⁹ translationi nil adijciendum rei formande causa neq; detrahendum putaui. minie autē homero credendū. qui post multis annis nat⁹ est. quiq; athenis vesan⁹ habebat̄ q̄ deos cū hominib⁹ belligerasse descripsit. Narratio

Pelias rex in pelopōneso habuit fratrē Esonem Esonis filius erat Jason virtute p̄stās Et qui sub regno eius erāt omnes hospites habebat et ab eis validissime amabat̄ Pelias rex vt vidit iasonē tā acceptū esse omni homi. veritus ne sibi suisq; filiabus quas quinquaginta genuerat sine solacio filiorum post mortē suam iniuriā faceret Dicit iasoni colchis pellē inauratā arietis esse eius virtu

te dignā vt eam inde afferret oīa se ei daturum pollici-
tans. Jason vbi audiuit vt erat aīo fortissimꝰ ⁊ qui lo-
ca oīa nosse volebat. et qui se clariorē futurū estimabat
si pellem inauratam colchis abstulisset Dicit pelie re-
gi se eo velle ire Pelias rex argū architectum vocari ius
sit cui impat vt nauim edificet quā ad voluntatē iaso-
nis fecit. Per totam greciā rumor cucurrit nauim edifi-
cari in qua iason colchos petiturꝰ erat. Amici ⁊ hospi-
tes occurrūt pollicētes sese vna ituros Jason illis gra-
tias egit rogās vt pati essent dum tēpus veniret Litte
ras tādem misit ac illico ꝯuenerūt ad naui cui nomē ar
go. Pelias rex que opꝰ erat imponi iussit Hortatꝰ iaso
nem ⁊ qui cū eo ꝓfecti sunt vt animo forti ad pficiendū
irent quod conati essent. Ea res claritatē grecis ⁊ ipis
factura videbat̄ ¶ Demōstrare eos qui cum iasone ꝓ
fecti sunt nostrū nō videt̄ esse Qui velint eos agnosce-
re argonautas legāt. Jason vbi ad frygiā venit nauim
admouit ad portū simoentis fluminis Laomedōti re-
gi nūciatū est mirabilē nauim in portu Simoētis tran
sisse ⁊ in ea de grecia multos iuuenes venisse ¶ Vt au
diuit laomedon rex cōmotus est qꝛ ꝯsiderabat cōmune
piculū esse si greci inciperēt nauibus vti. mittit ad por
tū vt greci de finibus excedāt. si nō dictis obedissent se
eos armis eiectuꝝ. Jason ⁊ qui cū eo venerāt grauiter
tulerūt grādilitatem laomedont̄ nec se ab eo ꝓ aliqua
gratia ⁊ ab his magis iniuriā factā esse simul timebant
multitudinē barbaroꝝ si ꝯtra impium conarent̄ pma-
nere/cū ipsi nō essent pati ad pliandū. Nauim cōscen-
derūt ⁊ a terra recesserūt. colchos ꝓfecti sunt pellē ab-
stulerūt. domū reuersi sunt Hercules grauiter tulit se a
rege laomedonte ꝯtumeliose tractatū ⁊ eos qui vna ꝓ-
fecti erāt colchos cū iasone: Stati Spartā ad castorē
⁊ pollucē venit/agit cū his vt suas inurias defendant

ne impune ferat q illos a terra et portu phibuissz Multos adiutores si se pmutuassent accomodasse Castor et Pollux oia pmiserunt se facturos q hercules vellet. Ab his salaminam pfectus ad Telamonem venit: rogat eum vt secum Troiam eat vt suas suorumque iniurias defendat Telamon pmisit se omnibus rebus patum esse quas hercules facere velit Inde ad frygiam pfectus est ad peleum: rogatque eum vt secum eat Troiam pollicitusque est ei peleus se eo iturum In in pylon ad nestorem pfectus est cui exponit se dolore commotum velle exercitum ducere in frygiam. Nestor collaudat operamque suam ei pollicitus est. hercules vt omnium voluntates intellexit Naues pauit. milites elegit. vt tempus datum est pficiscendi litteras misit vt venirent Qui cum suis omnibus dum puenissent pfecti sunt in frygiam Ad sigeum noctu accesserunt. inde hercules peleus et telamon exercitum eduxerunt Nauibusque vt psidio essent Castorem pollucem et nestorem reliquerunt. laomedonti regi nunciatum est classem grecorum ad sigeum accessisse ipse cum equestri copia ad mare venit pliari. Hercules ad ilium ierat et prudenter vrgere cepit Quod vbi laomedonti nunciatum erat vrgeri ab hostibus ilium. illico reuertitur et in itinere obuius grecis/ab hercule occiditur Telamon primus ilium introiuit. Cui hercules virtutis causa hesionam filiam laomedontis regis dono dedit. Ceteri vero qui cum laomedonte ierant occiduntur. Priamus in frygia erat vbi eum laomedon pater eius exercitui pfecerat. hercules et qui cum eo venerant predam omnem nauigio asportarunt inde domum pficisci decreuerunt Telamon hesionam secum vexit. hoc vbi nunciatum est priamo. patrem occisum. pdam euectam hesionam sororem telamoni dono datam: grauiter tulit tam contumeliose frygiam tractatam a grecis. Ilium petit cum vxore hecuba et liberis scz Hectore Alexandro Deiphobo Heleno Troilo Andromache Cassandra et

Polyxena Nam erant et alij filij ex concubina. nisi cognomine qui erant ex vxore legittima Priam⁹ vt iliũ intrauit ampliora menia extruxit ⁊ ciuitatem munitissimam reddidit et multitudinẽ militum esse fecit ne ꝑ ignorantiam opprimeret̃ vt laomedon pater eius oppss⁹ est ¶ Regiã q̃ꝫ edificauit ibi arã iouis statuãqꝫ consecrauit in poennã misit. ilio portas effecit quarũ nomĩa hec sunt Anteõridas Dardanidas ilia scea. Tibria Troiana ¶ Post vbi ilium stabilitũ videt. temp⁹ expectauit vt visum est ei iniurias patris vlcisci Antenorẽ vocari iubet Dicitqꝫ ei se eum velle mittere in greciam vt graues iniurias sibi ab his q̃ cũ exercitu venerãt factas in laomedõtis patris nece et abductiõe sororis Hesiõe ne vindicaret ac omnia equo animo se passuꝝ si tantũ hesiona soror reddatur ¶ Antenor vt priamus imparauit nauem cõscẽdit et ꝑfect⁹ venit masennaꝫ ad peleũ Quẽ peleus hospicio triduo suscepit Die quarto rogat eum quare veniat Antenor mãdata priami regis exponit postulando a grecis vt hesiona redderet̃ Hec vbi peleus audiuit grauiter excepit eũqꝫ de finib⁹ excedere iubet Antenor nihil moratus nauim cõscendit ⁊ boeciã iter faciens salaminã aduectus est ad Telamonẽ: cepit eum rogare vt priamo sororẽ redderet. Non eñ debitũ in seruitute haberi regij generis puellã Telamon respõdit/nihil a se priamo factũ: sed quando virtutis causa donata sit ei non daturum Ob hoc antenorẽ de insula discedere iubet Antenor nauim conscendit ⁊ in achaiã venit Inde ad castorẽ ⁊ pollucem delatus est Postulãs vt priamo satisfacerent ⁊ ei hesionẽ sororem redderent. Castor ⁊ pollux negauerũt Priamo iniuriam factã: et antenorem discedere iubent Inde pilõ venit ad nestorem. Nestor vt audiuit antenorem cepit obiurgare cur ausus sit intrare. Antenor vt vidit se nihil impetrasse

ac Priamũ ɔtumeliose tractatū a grecis: navim cōscen dit: domũ reuersus est. Priamo regi demonstrat quomo do vnusquisqꝫ ab illis eum tractauit Simulqꝫ hortat⁹ est priamum vt eos bello ꝓsequatur Cōtinuo priam⁹ vocari iussit omnes amicos suos Antenorē Anchisen Eneam Vcalegon tabantum ianipotē ⁊ omnes filios et qui ex cōcubinis ei nati fuerant Qui vt venerũt dix it eis. se ante antenorē legatũ misisse in greciam vt sibi satisfacerent q̄ patrem suum necassent Hesionam red derent: Illos se cōtumeliose tractasse et Antenorē ni hil ab eis impetrasse. Verũ quando illud facere nollēt videri sibi exercitum in greciam mitti qui penas reperi rent ab eis ne barbaros greci haberēt in derisum. Hor tatus est priam⁹ liberos suos vt eius rei principes forēt marime hectorē. hic em̄ maior natu virtute ⁊ viribus qui cepit dicere se voluntatem patris vindicaturꝰ ⁊ lao medontis aui sui necē ⁊ quascũqꝫ iniurias troianis gre ci fecissent executurum. sed vereri non posse q̄ꝺ conat̄ efficere. Multos adiutores grecie futuros Europam bellicosos homines habere. Asiam semꝑ in desidia vi tam exercuisse et ob id classem nō habere Alexāder co hortabatur vt classis ꝑparetur et in greciā mitterer̄ se eius rei principem futurum si pater velit de ei⁹ benig nitate secum fidem habere vellet Victis hostibus: ad epta grecia rediturũ esse domum. Nā sibi in yda silua cum venatum abijsset in somnis mercuriũ adduxisse iu nonem venerem et mineruā vt inter eas de specie iudi caret Venerem se daturam ei vxorem que in grecia for mosissima videretur vnde sperare deberet Priam⁹ ve nerem Alexandro adiutricē futuram. Deiphob⁹ pla cere sibi dixit alexandri consilium. et sperabat grecos Hesionam reddituros et satisfacturos si vt dispositum erat classis in gretiam mitteretur ❡ Helenus vatici-

nari cepit grecos venturos ilium capturos. parentes et fratres hostili manu interituros si Alexander sibi vxorem de grecia adduxisset. Troilus minim⁹ natu nō minus fortis hectore. bellū geri suadebat. nec terreri debere metu verboꝝ heleni. Placuit classem ꝑpari in greciam ꝓficisci. Priam⁹ Alexandrū ꝛ Deiphobū in poenam misit vt milites colligerēt. Ad cōcionem populū venire iubet. cōmonefacit filios ꝛ vt maiores natu minoribus imparēt mōstrauit quas iniurias troianis greci fecissent. placere sibi Alexandrū in greciā mitti cum classe. qui aui mortē et troianoꝝ iniurias vlciscat̄. Antenorem dicere iussit quomodo in grecia tractat⁹ esset Qui paucis demōstrauit q̄ in grecia gesserat Priam⁹ dixit si cuiqꝫ displiceret bellū geri / volūtatem suam ediceret Panthus priamo ꝛ ꝓpinquis ꝓdit ea que a patre suo euforbio audierat Vt si Alexander vxorē de grecia adduxisset troianis extremū exicium futurū. Pulchri⁹ esse in ocio vitam degere quā luctu libertatem amittere et ꝑiculum inire. popul⁹ auctoritatē Panthi ꝯtempsit. regē rogat quid fieri velit. Priamus dixit naues ꝑparatas esse vt eant in greciam vtensilia q̄ꝰ non deesse populo Popul⁹ ꝯclamauit ꝑ se morā nō esse quo min⁹ regis p̄ceptis pareat Priam⁹ gratias egit magnas concionēqꝫ dimisit. hectorem in superiorem frygiā misit vt exercitum ꝑaret ꝛ ita ꝓfectus ☙ Cassandra postq̄ꝫ audiuit patris ꝯsiliū cecinit qui troianis ventura erāt si Priam⁹ ꝑseuerasset classem mittere in greciā ☙ Interea naues edificate sunt. milites superuenerunt quos Alexander et Deiphob⁹ elegerāt. Vbi visum est nauigari posse. Priam⁹ exercitū alloquit̄ Alexandrum imꝑatorem exercitui prefert mittit cum eo Deiphobum Eneam polidamantē. impat Alexandro vt soror hesiana reddat̄. ꝛ satisfiat troianis. Qd si negassent con

tinuo ad se nuncium mittat vt exercitum ī greciā possit mittere. Alexander ī greciā nauigauit adducto secū duce qui cū Antenore iam nauigare sciebat. Nō multos ante dies quā Alexander in greciam nauigauit et antequam insulam venus cythera accederent. menelaus ad nestorem ꝓficiscēs in pylon Alexandro ī itinere occurrit et mirabat̄ nauē regiam quo tenderet Vtriq; occurrētes aspexere inuicē in quo quisq; iret. Castor ꝛ pollux ad classem triremen ierāt. secū hermionen adduxerunt. Argis iunonis dies festus erat: his dieb⁹ quibus Alexander in insulam cythera venit vbi fanū veneris esse sciēs Diane sacrificauit Qui ī insula erāt mirabātur classem regiam. Interrogabāt qui essent: Respondebatur legatum a priamo rege missum Alexādrum ad Castorē ꝛ pollucem vt eos ꝯueniret At helena menelai vxor cū Alexander ī insula cythera esset placuit ei eā dari qua de causa ad littus ꝓcessit. oppidum ad mare est vbi diane ꝛ Apollinis fanū est: ibi rem diuinā Helena facere disposuit. vbi Alexandro nūciatum est Helenā ad mare venisse quē et ipsa cupiebat videre Cū se vterq; aspexissent ambo forma sui incensi temp⁹ dederūt vt gratiam referrent. Alexander imꝑat naues ꝑatas esse: noctu classem soluāt de fano Helenam rapiāt: secū auferant Signo dato fanū inuaserūt Helenam non inuitam rapiunt. in nauē deferunt ꝛ cum ea mulieres aliq̄s deꝑdantur. Q; cum helenā raptā oppidaui vidissent diu pugnauerunt cum Alexandro ne abducere posset quos Alexander fretus sociorū multitudie suꝑauit. fanum spoliauit: hoīes secum ꝙ plurimos captiuos duxit: naui imposuit: classem soluit: domū redire ꝑat. in portum tandē ꝑuenit. Vbi helenā mestā alloquio mitigat. patri geste rei nunciū mittit ¶ Menelao postq̄ nunciatum est pylon: cum nestore spartā ꝓfectus est

Ad agamemnonem fratreē suū misit argos rogans vt
ad se veniāt. Interea Alexander cū magna p̄da ad pa
trem suū ꝑuenit. rei geste ordinem pādit Priam⁹ gaui
sus est sperās ob hāc causam recuperationis helene he
sionā reddituros ⁊ ea que ante a troianis abstulerunt.
Helenam mestā cōsolatus est ⁊ eā Alexandro ꝯiugē de=
dit. Vt aspexit Cassandra: vaticinari cepit memorans
ea que ante predixerat quā priamus abstrahi ⁊ inclu=
di iussit ¶ Agamēnon postq̄ꝫ spartā venit fratrem cō=
solatus est ⁊ placuit vt ꝑ totā greciam cōquisituri mit=
terent ad ꝯuocādos grecos ⁊ troianis bellū indicēdum
¶ Conuenere aūt hi Achilles cum patroclo Telopo=
tens Diomedes. postq̄ꝫ spartā accesserūt decreuerūt in
iurias troianoꝝ ꝓsequi exercitū ⁊ classes ꝯꝑandas. Aga
mēnonem imꝑatorē ⁊ ducē p̄ficiunt. Hic legatos mit=
tit vt tota grecia cum classib⁹ ꝯueniat ⁊ exercitibus or
nati ꝑatiqꝫ ad portum Atheū vt inde ꝑiter ad troiā ꝓfi
ciscant̃ ad defensandas iniurias suas. Castor ⁊ pollux
in recenti postq̄ꝫ audierūt Helenam sororē suam raptā
nauem ꝯscenderūt ⁊ secuti sunt. Itaqꝫ cū in littore les=
bio nauem soluerēt maria tēpestas orta est. Postea q̄
nusq̄ꝫ gentiū cōparuissent. creditū est imortales factos
esse. Dares frygius qui hāc historiam scripsit ait se mi=
litasse vsqꝫ dum troia capta est hos se vidisse cum indu
cie essent ꝑtim in p̄lio iterfuisse a troianis aūt audisse
qua facie et nat̃a fuissent ¶ Castor ⁊ pollux ocul̃ mag
nis. facie pura. bene figurati corꝑe diducto ¶ Hele=
nam similē illis formosam. animi simplicis. blandā.
cruribus optimis notā inter duo suꝑcilia habentē. ore
pusillo ¶ Priamum troianorū regem vultu pulchro
magnū. voce suaui aquilino corꝑe. ¶ Hectorem ble=
sum. candidū. crispum. strabum. ꝑnicibus membris.
Vultu venerabili ac robusto in ciues clemētē. Dignū et

aptum amore. barbatū decentem. bellicosum. animo
magno ¶ Deiphobū et helenā similes patri. dissimi-
les natura. Deiphobū fortem. Helenū clementem doc
tum. vatem. ¶ Troilum magnū pulcherrimū ꝓ eta-
te valentē. fortem. cupidum. Alexandrū fortem. can

didum. oculis pulcherrimū. capillo molli ⁊ flauo: ore
venusto: voce suaui. velocē. cupidum imperij ¶ Hecu-
bam magnam aquilino corpore pulchram. mēte viri
li iustam ⁊ piā. Andromachā oculis claris cādidā lon-
gam modestam sapientē pudicā ⁊ blandam ¶ Cassan
dram medio crispatā ore rotundā. ruffam. oculis mi-
cātibus futuroꝝ ꝓsciam ¶ Polixenā candidam altam
formosam. collo lōgo. oculis venustis. capillis flauis
⁊ longis cōpositā. dignis mēbris. ꝓlixis digitis. cruri
bus erectis. pedibus optimis. que forma sua omnes su
peraret. aīo simplici. largam. dapsilē ¶ Agamēnonē
albo corꝑe. magnū. mēbris valentibus facundū. pru-
dentem. nobilem. diuitem ¶ Menelaū mediocri sta
tura formosum. ruffum. acceptū. ⁊ gratum omnibus
Achillez pectorosum. ore venusto mēbris valentibus.
magnū. iubatum bene crispatū. armis acerrimū: men
te et vultu hilari. largum. dapsilem capillo mirteo ¶
Patroclū pulchro corꝑe oculis cereis. viribus magnis
certum verecundū. prudentē. dapsilem ¶ Aiacē ba-
ium quadratum. valentibꝰ mēbris aquilino corꝑe. io-
cundum fortem sagacem. ¶ Aiacē telamonium valen-
tem: voce clara: capillis nigris: coma crispa simplici
animo. in hostē atrocē ¶ Vlixem firmū dolosum ore
magno statura media. eloquentē sapientē ¶ Diome-
dem fortē quadratū. corpore honesto. Vultu austero
in bello acerrimū cerebro calido. impacientē. audacē.
Nestorem magnum. longo naso. longum latum maxi-
mū. candidū cōsiliarium prudentem ¶ Protesilaum.

corpe candido vultu honesto. velocē. cōfidentē temerariū ¶ Neoptolemū magnū. virosum stomachosū blesum. vultu bonū. adu.icū. ocul' rotundis supcilio- sis ¶ Palamedē gracilē longū sapientē animo magno ꝛ blando ¶ Podalirium crassum valentem supbū tristem ¶ Macauinem magnū fortē certum. prudentem. pacientem misericordem ¶ Merionē ruffum mediocri statura corpe iocundum virosum ptinacem crudelem impacientem ¶ Briseidem formosam non alta statura candidā capillo flauo et molli supciliijs venustis corpore equali blandā animo simplici et piā ¶ Deinde ornati cū classe greci athenas venerūt Agamēnon ex mycenis nauibus numero. c. Menelaus ex sparta nauibus lx. Arcesilaus ꝛ pmetor ex boecia nauib⁹. l. Ascalaphus ꝛ alimen⁹ ex orchomenio nauib⁹ trigīta. Aiax Telamonius ex salamiā adduxit secū teucrū fratrē bubalacōꝫ āphimachū. doriū theseum. polēnium. na. xl. Epistroph⁹ ꝛ cecli⁹ ex phocide. na. xx. Nestor ex pylo na. lvij. Aiax locri⁹ ex locr' na. xxxvij. Antipp⁹ filipp⁹ thoas ex calcedōe na. xx. Vlixes ex ithaca. n. xl. Emili⁹ ex frygijs na. x. podaliri⁹ ꝛ machaon ex colopho filij ecriti na. xxij. ptesila⁹ ꝛ ptarch⁹ ex pilaca. na. xl. Achilles cū patroclo ꝛ myrmidonib⁹ na. l. Telepolicin⁹ ex rodano na. v. Eripil⁹ ex orcomeno na. xl. Xātipp⁹ et amphimach⁹ ex ilide na. xi. polibotes ꝛ leōci⁹ ex larissa na. xl. Diomedes ꝛ vrsal⁹ helen⁹ ex arg' na. lxx. Philoctetes ex melibea na. vij Gune⁹ ex Cipro. n. xxi. pthecli⁹ ex magnesia na. xl. Agapenor ex archadia na. l. hi xlix. duces grecoꝝ. adduxerūt na. m. c. xx. ¶ Postq̄ꝫ athenas venerūt Agamē. duces i ꝯsiliū vocat collaudat hortat'. vt q̄ꝫprimū iiurias suas defendāt. Rogat si cui qđ placeat suadetq̄ꝫ vt anq̄ꝫ pficiscāt Delphos ad apollinē de tota re ꝯsulēdū mitti. cui oēs assentiūt Achilles pficiscit'. ad oraculū pgit. Ex adyto respōdet' Vic

turos decio ãno troiã capturos Eo tp̄e Calchas venit
a nestore natus diuia dona ꝓ frugibꝰ a suo populo mis-
sa apollini portabat. simul ꝯsulens de regno rebusqꝫ su-
is. Vt ratio respondet vt cum argiuoꝝ classe militũ cõ
tra troianos ꝓficiscãtur Eosqꝫ sua intelligencia iussit
ne velide prius ꝓficiscãtur q̃ troia capta sit Postq̃ in
fanum ventum est inter se Calchas et achilles respõsa
retulerũt et gaudẽtes hospicio amiciciã ꝯfirmant vna
athenas ꝓficiscunt̃ ꝑueniũtqꝫ Achilles eadẽ in concilio
refert. Argiui gaudẽt. Calchantẽ secum recipiunt clas
sem soluũt. Cũ eos ibi tẽpestates retinerent Calchas
ex augurio res pãdit vt hinc reuertantur ⁊ in aulidẽ ꝓ-
ficiscantur quo ꝓfecti ꝑueniũt. Agamẽnon dianã pla-
cat dicitqꝫ socijs suis vt classem formant: ad troiã iter
faciãt Vtũt duce philoctete qui cũ argonautis ad troi
am ierat ¶ Deinde applicãt classem in oppidũ quod
sub impio regis priami erat. ⁊ cito expugnabãt Preda
qꝫ facta ꝓficiscuntur veniũtqꝫ tenedon ibiqꝫ omnes oc-
cidunt Agamemnon p̄dam diuidit: cõcilium vocat. in
de legatos mittit ad priamum si velit helenam reddere
⁊ predam quã alexander fecit restituere. legati dirigun
tur Diomedes ⁊ vlixes. Dũ legati mãdatis parent mit
tuntur Achilles et Telephus ad predandã mysiam Ad
teutrantẽ regem veniunt p̄damqꝫ faciunt Teutras rex
cum exercitu superuenit quẽ Achilles vulnerato exercitu
vulnerat. Quẽ telephus clipeo ꝓtexit ne ab Achille oc
cideretur Eo enĩ tempore quo Telephus adhuc puer a
patre Hercule ꝓgenitꝰ a teutrãte rege hospicio suscep-
tus est. Diomedẽ ferunt regẽ eo tempore vexantẽ quo-
usqꝫ potentibus ⁊ feris armis ab hercule iterfectũ. teu-
trãtiqꝫ totũ regnũ reddidisse. Ob hoc eius filiũ Telep-
hum ei sub penas venisse. Qd cum Teutras intellige-
ret se eodem vulnere mortem effugere non posse regnũ
suũ mysiã telepho viuus tradidit. eũqꝫ regem ordinat.

Achillem vt nouũ regnum ꝯseruet plus iusto exercitum adiuuaturũ si ꝯmeatus in frumēto quotānis de eo regno iubet quasi ierat. Itaqꝫ telephus remanet: Achilles cum magno prede cōmercio tenedũ ad exercitum redit Agamēnoni rem gestam narrat ¶ Interea legati ad priamũ missi veniũt. vlixes collaudat agamēnonem. postulatqꝫ vt helena reddat̃ cum p̃da. satisqꝫ fiat regi vt pacifice discedāt. Priamus iiurias argonautarum ꝯmemorat. patris interitũ expugnationē troie et hesione sororis seruitutem. Deniqꝫ antenorem legatũ cum miserit q̃ꝫ cōtumeliose ab ipsis tractatus sit. pacē repudiat bellum indicit. grecoꝝ legatos de finibus suis repelli iubet. Legati in castra tenedũ reuertuntur. renũciantes respōsum. Res cōsultũ geritur ¶ Aderāt vero ad auxilium priami aduersus ductorē greci cũ exercitibus suis quoꝝ nomia ꝛ ꝓuincias insinuādas esse decreuimꝰ ¶ De zelampha darius amphidrascus ¶ De colophonia asariscar amphimachꝰ mnesteꝰ De licia carptoon tlaueꝰ. De larissa ypotegus ꝛ Cupesus. De cironia remus ¶ De tracia pirthꝰ ꝛ calamus. De bomenisa p̃temeꝰ teropeus. ¶ De frygia ascaniꝰ Antippus porcius De poetino epistrophꝰ boecius De palaconia philernis De ethiopia p̃ses ꝛ mēnon. De tracia hesens ꝛ archilochꝰ. De agrestia adrastus ꝛ amphius De alizonia epistrophꝰ ¶ His ductoribus ꝛ exerci ibus p̃fecit Priamus principem ꝛ ductorem Hectorem Deinde deiphobũ Alexandrum troilũ Eneam ꝛ mēnonem ¶ Dũ agamēnon ꝯsulit de tota re: exorcomemo aduenit naupli filius palamedes cum nauibꝰ xxx excusans se morbo confectũ. Athenas venire non potuisse. Gracias agunt. rogant in cōsilio adesse. Deinde cum argiuis nō constaret exeundi ad troiā Clam noctu Pal amedes suadet vt liceat in troiam excessionem fieri et.

oportere manū hostium clam deduci contra vrbē Ita
qꝫ omnes assentiūt: ꝯsulem agamēnonē ꝑficiunt. lega-
tos ad mesiam ⁊ ceteros locos exercitū in cōmeatꝰ sup-
portādos Cinēthesidā demorātem ⁊ aniū. Deinde ex-
ercitum ad cōcionē vocat. collaudat. impat. hortatꝰ
monet diligenter dicto qꝫ obaudiētes essent Signo da-
to naues soluunt: tota classis ad littora troie accedit.
Troiani littora fortiter defendūt. ꝓtesilaus in terram
excursionē facit. fugat. cedit. cui hector obuiam veīt
⁊ eū interficit ceteros ꝓturbat Vbi hector nō erat troi-
ani fugabanꝰ. vbi aderat: cōstanter vincebāt. Postq̄
magna cedes vtrīqꝫ facta est: aduenit Achilles: is totū
exercitum euertit Nox preliū dirimit. Postera die hec-
tor exercitum ex vrbe deducit. Ecōtra Agamēnon cla-
morem leuat. ꝑlium iracūdū geritꝰ. Nā fortissimꝰ q̄sqꝫ
imprimis cadit Hector patroclū occidit et spoliatū ex
acie accepit Hector merionē ꝓsequitꝰ et occidit. quē cū
similiter spoliare vellet Mnesteus supuenit ⁊ eum in fe-
mur vulnerauit qui saucius multa milia occidit. Et ꝑ
se vastasset arginos in fugā ituros nisi ei obuius Aiax
telamonius aduenissꝫ Cui dum ꝯgrederetꝰ cognouit eū
esse de sanguine suo. Erat eīn de hesiona sorore priami
natus. Quo pacto hector a nauibus ignē remoueri ius-
sit ⁊ vterqꝫ inuicem remunerauerūt Postera die greci i-
ducias petūt. Achilles patroclū plangit argini suos.
Agamemnon ꝓtesilaum magnifico funere effert cete-
rosqꝫ sepeliendos curat. Achilles patroclo ludos fune-
bres facit / dū inducie sunt palamedes sedicionem face-
re non cessat. ⁊ indignū regem agamēnonem esse q̄ exer-
citui imparet Ipse coram exercitu suo īnumera ꝓpala-
uit: excessionē facit: castroꝝ municionē: signi dationē.
pondus librarū querentiū exercitus instructionem Hec
cum a se orta essent non esse cū paucis impium datum.

si tamen omnibus qui postea superuenissent imparet cū
ꝑnicie omnes signūqꝫ virtutis p̄stolati essent in ducibꝰ
suis ¶ Cum ibidem ꝓ impio inter se vicissim certāt
p̄lium post bienniū repetitum est. Agamēnon achilles
Diomedes menelaus exercitum educunt Contra quos
Hector troilꝰ Eneas occurrūt fit magna cedes ex vtra
qꝫ ꝑte fortissimi cadunt Hector boecium arcesilaum et
ꝓtenorem occidit. nox p̄lium dirimit. manefacto Hec-
tor Alexāder Eneas exercitum educūt: fit magna cedes
ex vtroqꝫ exercitu: mlti interimunt̄. Menelaus ⁊ aiax
Alexandrū ꝑsequunt̄ quos illic respiciens sagitta mene
lai femur trāsegit. Jlle dolore accepto acriter ꝯmotus
ꝑiter cum aiace locrio nō cessat eū ꝑsequi. quem eneas
clipeo ꝓterit et de p̄lio secum ad ciuitatē duxit. Nox p̄
lium dirimit Achilles cum Diomede postera die exerci-
tū educūt Contra hector ⁊ eneas fit magna cedes Hec-
tor arcomenū palemonē epistrophū sceclium clefonori
um doriū pelixeniū duces occidit. Eneas amphimach
um ⁊ nerium. Achilles eufremiū ypotheū Asteriū. Dio
medes xantippū nestem. Agamē. vt vidit duces fortissi
mos cecidisse. pugnā reuocauit. leti troiā in castra re-
uertunt̄ Agamē. sollicitꝰ duces in ꝯsilium vocat vt for
titer pugnarēt neqꝫ deficerent quāuis maior ꝑs de suis
supata sit sperare se quotidie exercitū ex mesia venturū
¶ Postera die agamēnon totū exercitum ⁊ omnes du-
ces in pugnam ꝓdire coegit Contra quos troiani. fit
magna cedes. multa milia hincinde cadūt nec differre
batur. ita vt ꝯtinuis lxxx diebus pugnatum sit animo-
se. Agamen. vt vidit multa milia occidi quotidie. mi-
sit ad priamum legatos vt ad trienniū peterent induci
as. Vlixes ⁊ Diomedes ad priamū veniūt noctu: occur
rit illis dolonꝰ ex troianis. qui cum iterrogaret cur ita
armati noctu ad oppidū venissent Dixerunt se ab aga-

menone ad priamum missos quos vt audiuit priamus venisse: Desideriu in psiliu posuisse / omnes duces co-uocat. quibus refert legatos ab agamenone venisse vt inducias in trienniu peterent. ¶ Hectori suspectum videt quia longum temp9 postulassent Priamus dicere impat qd cuiqz videat. omnib9 placitum est inducias dare in triennium Interim menia troiani renouat. suos saucios cum ingenti honore sepeliunt. Tempus pugne post trieniu supuenit. Hector et troil9 exercitu educut. Agamenon Menelaus et Achilles cu Diomede et ipsi exercitum educut. fit magna cedes Hector in prima acie filippum z antippum duces occidit. Achilles litaniu et euforbiu occidit. et cetera ex plebe multa milia vtraqz pte cadunt. Acriter pugnat dieb9 xxx Priamus vt vidit multos de exercitu suo cecidisse. legatos mittit ad Agamenonem vt inducias peterent. mensib9 vi. et psilij sentetia agame. inducias cocedit. Post qs acriter pugnat. de duodeci fortissimi duces hincide cadut. vulnerati plures in curatione moriunt Agamenon ad priamum mittit legatos postulas xxx dies inducias mortuis funeradis. Priamus cum salute fecit. At vbi tempus pugne supuenit. Andromacha vxor Hectoris vidit insomnis hectore in pugna non debere pcedere z cum visum ad eu referret Hic quasi muliebria verba abiecit. Andromacha mesta misit ad priamum ne hectorem eo die pugnare sinat. Priamus Alexandrum Troilum Helenu et Æneam in pugnam misit Hoc vt hector audiuit increpas andromacha Arma vt pferret poposcit nec retineri vllo modo potuit Hec planctu femineo oppidu cocitat: ad priamu in regiam currit. refert que in somnis viderat: Velle Hectore veloci saltu i pugnam ire. piectoqz astianacta filio suo eum reuocare mādat Priam9 i pugna omnes pdire iussit Hectore

retinuit Agamē: Achilles Diomedes Aiax locris vbi vi
derūt hectorē in pugna non esse acriter pugnarūt: mul
tos troianoꝝ occiderūt. Hector vt audiuit tumultum
troianosqꝫ bello laborare seuissime ꝓsilijt in pugnam.
Statim idomeneū obtrūcat: yphilū sauciat: leonerū
occidit Stelenū iaculo in femur figit. Achilles vbi re-
sperit multos eiꝰ dextera cecidisse: animū in eū dirige-
bat vt ei obuius fieret. Considerabat em̄ Achilles nisi
hectorem occideret grecoꝝ plures eius dextra casuros.
Prelium interea collidit̄. Hector polibetē ducem fortis
simum occidit Dūqꝫ eum spoliare cepit: Achilles sup-
uenit fit pugna maior. clamor ab oppido ⁊ a toto exer-
citu surgit. Hector Achillis femur sauciat. Achilles do
lore ꝑcepto magis eum ꝑsequi cepit nec destitit nisi oc-
cideret Quo interempto vertit troianos in fugam. fit
cedes maxima. lesos vsqꝫ ad portā ꝓsequit̄ cui mēnon
resistit et inter se acriter pugnauerūt lesi vtriqꝫ discesse
runt. nox p̄lium dirimit. Achilles saucius de p̄lio redit
noctu: troiani hectorē lamentat̄. Postera die troianos
mēnon cōtra exercitum grecoꝝ educit. Agamē exercitū
cōsulit suadetqꝫ vt inducias duoꝝ mēsium postulent vt
suos quisqꝫ sepeliret. legati ad priamū ꝓficiscunt̄ veni-
entes desiderium suū ꝓsequūtur: duoꝝ mensium accipi
unt inducias. Priamus hectorē suoꝝ more ante portas
sepelit. ludosqꝫ funebres facit. Dum inducie sunt pala
medes interim nō cessat queri Itaqꝫ Agamēnon de se-
ditione cessit ⁊ dixit se de eadem re libenter laturum vt
qui vellent imparent Postera die populū ad conciōez
vocat. negat se vnqꝫ impꝑij cupidum fuisse / equo ani-
mo se accipere si cui vellēt dare: sufficere sibi exercitum
troie sꝫ tm̄ regnum mycēis habere. iubet dicere si cuiq̄d
placeat ¶ Palamedes ꝓcedit sua ingenia ostētat ita
qꝫ ei argiui libēter tradūt. palamedes arginis gracias

egit/imꝑium accepit administrat Achilles vituꝑati-
perij ꝯmotionem inducie exeūt Palamedes exercitū ar-
matus instruit hortat̄. Contra deiphobus. pugnatur
acriter a troianis. Sarpedon licius imp̄ſſionem ī ar-
giuos facit cedit ꝓsternit. Obuiꝰ ei fit triptolemꝰ ro-
dius ſʒ diu stādo pugnādoqꝫ male vulneratꝰ cadit Suc
cedit pheres admeste filius p̄liū restituit. Diuqꝫ comi
nus cum sarpedone pugnādo occidit̄. Sarpedon quo-
qꝫ vulneratus de p̄lio recedit. itaqꝫ post aliquot dies p̄-
lia fiunt ex vtraqꝫ ꝑte/multi ductores occidunt̄. ſʒ plu
res a priamo. Troiani mittūt legatos/īducias postu-
lant/mortuos vtrinqꝫ sepeliunt. saucios curant. fide
data vltrocitroqꝫ in oppida ⁊ castra argiuum cōmeāt
Palamedes legatum ad thesidas mittit. Agamemno-
nem ⁊ demophōtē quoqꝫ legatos ideo p̄fecerat palame
des vt cōmeatus ꝯportarent̄ ⁊ frumentū de mysia a Te
lepho acceptum subportēt. Huc vbi veniunt sediciōʒ
palamedis narrāt. Jlle moleste fert. Agamēnon ait se
moleste nō ferre. sua volūtate factum esse. Naues one
randas curat. Palamedes castra curribus munit ⁊ cir-
cūdat ❡ Postq̄ dies anni venit ꝗ Hector sepultus est
Priamus hecuba polissena ceteriqꝫ troiani ad hectoris
sepulchꝝ ꝓfecti sunt. quibus obuius fuit Achilles. Po
lixenā ꝯtemplatus figit animū. amare violenter cepit
tūc ardore ꝯpulsus odiosam ī amore vitam ꝯsumit. et
egre Agamēnoni imꝑiū adēptū sibiqꝫ palamedē p̄posi-
tum ꝑtulit. Jgitur frygio seruo mādat dicendū ad he-
cubā/⁊ ab ea vxorem sibi Polixenā deposci/si dederit
se cum suis myrmidonibus domū redituꝝ. qꝺ cū ipse fe
cerit ceteros ductores idem facturos. Seruꝰ ꝓficiscit̄
ad hecubam mādata exponit. Annuit hecuba sed ita si
priamo placeat. Dū ipsa cum priamo agat seruū reuer
ti iubet. Agamemnon cum magno comitatu in castra

reuertitur. Hecuba de cōdicione Achillis cum priamo loquitur. Priamus respondet fieri non posse. nō q eū indignum vel affinitate externū existimet. s̄ si ei eā de derit ꝛ ipse discesserit: nō discessuros alios: ꝛ iniquū es se hosti filiam cōiungere. Si quid fieri vellet. par per petua fiat: exercitus discedat. sed9 iure societ̄: si id fa- ctum sit se filiam illi daturum. Itaq3 vt cōstitutū erat Achilles seruū ad hecubā mittit vt sciat quid cum pria mo egerit. Hecuba omnia mādata priami narrat: ser- uus achilli refert. Achilles vulgo querit̄ vni9 mulieris Helene causa totā greciam et Europā vocatam esse tā to tempore tot milia hominū p̄iisse. libertatē mācipa- tam esse Vnde oportere pacē fieri exercitū reduci Ann9 circūactus est. Palamedes exercitū educit et instruit. Deiphobus cōtra. Achilles iratus in prelium nō ꝓdit Palamedes occasione ductus imp̄ssionē facit ī deipho bum eumq3 obtrūcat. p̄lium acre insurgit ab vtrisq3 fu gantur. multa milia hominū cadūt. Palamedes ī me dia acie versat̄. hortat̄q3 fortiter p̄liari. Contra eum Sarpedon occurrit. quē palamedes interfecit Eo fac to letus in acie versat̄. cui glorianti Alexander paris sa gitta collum transfixit. frygii animaduertūt tala con- iiciunt. atq3 ita palamedes occiditur. Rege suo occiso argiui sedantur. cūcti imp̄ssionē faciunt in castra con fugiūt Troiani ꝓsequūtur castra oppugnant. naues ī cendunt Achilli nunciatū ē. dissimulat. Aiax telamo nius fortiter defendit nox p̄lium dirimit. Argiui in ca- stris / palamedis sciām equitatē clementiā ꝛ bonitatē lamentantur. Troiani deiphobū et sarpedonē deflent ¶ Noctu nestor qui maior natu erat. ductores in con cilium vocat: suadet hortat̄ vt imp̄atorē sibi p̄ficiant et si eis videt̄ eundē agamēnonem cum minima discor- dia posse fieri. Item ꝯmemorat dū imp̄ator fuerit res

ꝓſꝑe geſte ſint/ ſatis felicem eſſe exercitum. ſi cui quid
aliud videatᷣ dicere ſuadet. Omnes cōſentiūt agamem
nonē ſummū imꝑatorem ꝑ̄ficiūt. Poſtera die troiani
alacres in aciem ꝓdeunt. Agamēnon contra exercitū
ducit. ꝑ̄lio ꝯmiſſo vterqꝫ exercitꝰ inter ſe fugatᷣ. poſtꝙ̄
maior ꝑs diei trāſiuit: ꝓdit in primo troilꝰ: cedit: deua
ſtat: Argiuos in caſtra fugat. Poſtera die troiani exer-
citum educūt Contra agamē. fit maxima cedes. vter
qꝫ exercitus inter ſe pugnat. ꝑ̄lium acriter ſurgit. mul-
tos duces argiuoꝝ occidit. pugnatᷣ. vi. ꝯtinuis diebꝰ
Agamēnon inducias petit in duos menſes. Palame-
dem magnifico funere effert. ceteroſqꝫ duces et milites
vtriqꝫ ſepeliendos curāt. Agamē. dū inducie ſunt mit
tit ad achillē: vlixem neſtorem ac diomedē vt rogarēt
eum ī bella redire. Achilles meſtꝰ ꝙ iam deſtinauerit
in bellum non ꝓdire eo ꝙ polixenam valde amabat ce-
pit eos male accipere qui ad eū venerant. dicit ꝑpetuā
pacem exposci debere pugnam negat Agamēnoni renū
ciatur illum ꝑtinaciter bellum negare Agamēnon om-
nes duces in cōcilium et exercitū quid fieri debeat con-
ſulit. Menelaus fratrem ſuū hortatᷣ vt exercitū in pug
nam ꝓducat. nec terreri ſi Achilles ſe excuſauerit ſꝫ tn̄
ꝑſuaſuꝝ ſe ei vt in bellū ꝓdeat. Nec vereri ſi noluerit.
Cōmemorare cepit troianos nō habere alium virū for-
tem ſicut hector fuit. Diomedes ⁊ vlixes troilū non mi
nus fortem eſſe dixerūt Diomedi ⁊ vlixi Menelaus reſi
ſtēs bellū geri ſuadebat. Calchas ex augurio reſpōdet
debere pugnari. Impetū troiani faciunt Agamē. me
nelaus diomedes ⁊ aiax exercitum educunt cōtra troia
nos fit magna cedes. pugnatᷣ acriter. vterqꝫ exercitus ī
ter ſe ſeuiūt. Troilus menelaum ſauciat. multos inter-
ficit. ceteros paulatim ꝑſequitᷣ. Nox prelium dirimit.
Poſtera die troilus cū alexādro exercitū educit. Cōtra

omnes argiui ꝓdeunt: acriter pugnãt. Troilus diomedem sauciat. In agamē: impſſionē facit ⁊ ipſum sauciat. arginos cedit: ꝑ aliquot dies pugnãt acriter. multa milia vtrobiqꝫ cadūt. Agamē: vt vidit maiorē partem ſe quottidie amittere neqꝫ ſe ſufficere petit inducias in ſex menſes Priamus collegium coegit indicat argiuoꝝ deſideria. troiani negant longas inducias. ſꝫ impreſſionem fieri ſuadent naues incendi. Priam⁹ quid cuiqꝫ videãt iubet dicere. Omnibus placuit fieri qđ argiui petebāt. Itaqꝫ Priamus inducias dedit Agamē: ſuos honorifice ſepeliuit. Diomedem et Menelaū curauit ſauciatos. Troiani eqꝫ ſuos ſepeliūt ❡ Dum inducie ſunt ex cōſilij ſententia Agamēnon ad Achillē ꝓficiſcitr̃ vt eum ad pugnam ꝑſuaderet Achilles triſtis reſpondet ſe non ꝓdituꝝ ſꝫ pacem peti oportere. ⁊ ꝯqueri cepit qꝫ. agamēnoni nil negare poſſet ideo cum tempus pugne ſuꝑueniſſet ſe miſſurū milites ſuos / ipm̄ haberet excuſatum Temp⁹ pugne ſuꝑuenit. troiani exercitum educūt. Contra argini ꝓdeūt. Achilles primo myrmidones inſtruit Ad agamēnonē ꝑatos mittit: fit pugna maior acriter: inſeqĩt troil⁹. In prima acie argiuos cedit. myrmidones fugat Impſſionem vſqꝫ ad caſtra facit: multos occidit plurimos ſauciat. Aiax telamoni⁹ obſtitit. troiani victores ĩ oppidum reuertunt̃.
❡ Poſtera die Agamē: exercitum educit. omnes duces ⁊ myrmidones ꝓdeunt contra troilum in aciem leti exeunt. ꝑ̄lio ꝯmiſſo vterqꝫ exercitus inter ſe dimicat: multa milia vtriqꝫ cadūt Troilus myrmidones ꝑſequitur ſternit fugat. Agamē: vt vidit ex ſuis ꝑtibus multos occiſos xxx dies ĩducias petit: dant. vtrobiqꝫ funerantur occiſi Poſt iterū troiani exercitum educūt. contra Agamē: in pugnā omnes duces cogit. fit magna cedes Troilus acriter argiuos inſequit̃ Poſtq̄ꝫ primū temp⁹

diei trāsijt. ꝓdit in primo troilus cedit ꝓsternit Argi=
ui fugam cum clamore fecerūt. Achilles vbi aīaduer=
tit troilum iracundia seuire ⁊ argiuis insultare: simul
ꝙ sine intermissione myrmidones ꝓsternere ꝓcedit in
bellū. quem troilus cōtinuo excepit et sauciauit Achil=
les de prelio saucius redit. Pugnaṫ vi. cōtinuis dieb⁹
die septimo vtriqꝫ exercitus p̄lio facto inter se fuganṫ.
Achilles qui aliquot dies vexat⁹ in pugnā nō ꝓdierat
myrmidones īstruit hortaṫ alloquiṫ vt fortiter imp̄ssi=
onem in troilum faciāt. Postq̄ ps diei transijt troilus
ex equo let⁹ ꝓdit Argiui magno clamore fugā faciunt:
myrmidones superuenerūt imp̄ssionem in troilum fa=
ciunt. De quoꝝ numero multi a troilo occidunṫ. Dum
acriter p̄liat equo vulnerat⁹ corruit. Troilum implici
tum cito Achilles supueniēs occidit. ⁊ ex ipso p̄lio tra=
here cepit. Qd achilles interuētu mēnonis implere nō
potuit Adueniēs ei mēnon troili corp⁹ eripuit. Achil=
lem sauciauit Achilles de prelio sauci⁹ redit. quē mem=
non insequiṫ quē Achilles vt respexit substitit curato
vulnere ⁊ aliquādiu p̄liatus Mēnonem multis plagis
occidit. ip̄e et ab eo vulneratus ex prelio recessit. Post
q̄ p̄sarum dux occisus est: reliqui in oppidum cōfuge=
rūt. prelium nox dirimit: Clausis portis Postera die
priamus ad agamēnonem legatos mittit qui dieb⁹ xxx.
inducias peterēt qd cōtinuo Agmēnon cōcedit. Pria=
mus troilum mēnonēqꝫ magnifico funere effert ceteros
qꝫ milites vtrimqꝫ sepeliendos curant. ¶ Hecuba me
sta ꝙ duo filij eius fortissimi Hector et troilus ab achil
le interfecti essent. cōsiliū muliebre inijt temerariū ad
vlciscendum dolorem suū: Alexandrū filium suum ac=
cersit: Hortaṫ vt se et fratres suos vindicaret. insidias
Achilli faciat: et eum nec opinātem occidat. qm̄ ad se
miserit ac rogauerit vt sibi polixenam daret in matri=

C

ironium: se ad eū missurā verbis priami vt pacē fedus
q̄ firment Constituunt in fano Apollinis thymbrei qđ
est ante portam Achilli venturo colloquiū. Ibiqꝫ insi=
dias ei collocari satis sibi visum esse si eū occideret. qđ
⁊ tētatuꝝ se Alexād̄er ꝓmisit. Noctu de exercitu eligūt
fortissimi ⁊ in fanū apollinis collocant̄: signū accipiūt
Hecuba ad achillē sicut cōdixerat nūcium mittit Ach
illes letus polirenā amās postera die ad fanū se venturꝫ
ꝯstituit. Interea achilles ꝯsequēte die cū antilocho fi=
lio nestoris ad cōstitutū veniunt simulqꝫ fanū Apolli=
nis ingrediunt̄. Vndiqꝫ ex insidijs paris hortat̄. Achil=
les cum Antilogo brachio sinistro clamide inuoluto en
ses faciunt Exinde achilles multos occidit. Alexander
Antilogum iteremit: ipm̄ Achillem multis vulnerib⁹
cōfodit Itaqꝫ animam nequicq̄ꝫ fortiter pauēs amisit.
Quē alexander feris ⁊ volucrib⁹ ꝓijci iubet hoc ne fa=
ceret: Helenus rogat. ſꝫ suis tradi: quoꝝ corꝑa accep=
ta argiui in castra ferūt ¶ Agamē. occisos eos magni
fico funere effert Achilliqꝫ mauseolū vt fiat a priamo
petit: ibiqꝫ ludos funebres facit. Deinde cōcilio ꝯuoca
to argiuos alloquit̄ vt ea que achillis erāt Aiaci ꝓpin=
quo eius ꝯmēdarēt. Aiax ait cum filius neoptolem⁹ ei
suꝑsit neminē equi⁹ habere quā eum oportere: eum ad
pugnā accersire eiqꝫ vniuersa que patris erant restitui
Cōsilium placuit dat negociū. Menelaus scyrū ꝓficis
citur ad Lycomedē auū eius imꝑat vt nepotē suum=
mittat quos argiuis lycomedes libēter cōcedit. Postq̄
inducie exeūt. Agamē. exercitum educit instruit horta
tur. Cōtra troiani ex vrbe ꝓdeūt: p̄lium ꝯmittit̄. In
prima acie Aiax nudus versatur. clamore magno orto
multi ex vtroqꝫ exercitu pereūt. Alexander arcū teten=
dit multos: interficit. Aiacis lat⁹ nudum figit. Aiax
saucius alexandrū ꝑsequit̄ nec destitit nisi eū occideret

Aiax fessus ex vulnere i castra reuertit Sagitta exēpta moritur Alexander: corpus ad vrbem refertur. Diome des virili animo i hostes impssiōz facit: fryges fessi ad portum ꝯfugiūt. quos Diomedes vsqꝫ ad vrbē ꝑsequit Agamē. circa oppidū exercitum ducit tota nocte circa murū ꝑsedit. Curat vt alterna vice vigilias agāt. Po stera die priamus alexandrū quē helena ꝓsecuta est vul neratū sepeliuit qm̄ ab eo honorifice tractata est q: pri= amus ⁊ hecuba vt filiā asperexūt ⁊ diligēter curauerūt quo nūqꝫ troiam asperisset argiuosqꝫ deseruissꝫ ¶ Po stera die agamē. cepit exercitum ante portā instruere ⁊ dardanos ad plium ꝓuocare. Priamus subsistere: vr= bem munire: ⁊ silescere vsqꝫ dū penthesilea cū amazoni bus supueniret. Penthesilea supuenit exercitum educit Contra agamē. fit plium ingens aliquot dies. Argiui fugant in castra. opprimuntur vix diomedes obstitit. alioquin et naues incendissent ⁊ vniuersum argiuoꝝ ex ercitum deuastassent. Prelio dirēpto: Agamē. se itra castra ꝯtinuit: penthesilea quotidie ꝓdit argiuos de= uastat. In bellum ꝓuocat. Agamē. ex consilio munit castra tutatqꝫ: nec ꝓdit in bellū vsqꝫdum menelaus ve niat. Menelaus a sciro venit. arma Achillis neopto lemo filio eius tradit. que tn̄ i castris argiuoꝝ sumpsis= set vehementer ad patris tumulum lamentatꝰ est Pen thesilea ex cōsuetudine bellum instruit ⁊ vsqꝫ ad argiuo rum castra ꝓdit. Neoptolemus myrmidoniū pūceps Contra aciem educit. Agamē. exercitū instruit. ꝯcur= runt. Neoptolemꝰ stragem facit. occurrit penthesilea ⁊ fortiter in acie versat Vtriqꝫ per aliquot dies acriter pugnauerūt. multos vtriqꝫ occiderūt. Pēthesilea neop tolemū sauciat. Ille dolore accepto amazonū ductri= cem penthesileam obtrūcat. Eo facto totum exercitū troianoꝝ in vrbem ꝓijcit. In vrbē vix refugiūt. Argiui

murum cū exercitu circūdant vt troiani foris exire non possint ¶ Hoc postq̄ troiani viderūt Antenor Polidamas et Eneas ad priamū ꝯueniunt agunt ꝛ ꝯsilium querūt vt deliberet quid de futuris futuꝝ sit. Priamus ꝯuocat cōsiliū. quid postularēt iubet dicere. Antenor memorat pricipes defensores natos ei⁹ cū aduenis ductoribus interfectos. Argiuorum remanere fortissimos Agamēnōꝫ Menelaū Neoptolenū nō min⁹ fortissimū quā pater eius fuit: Diomedem Aiacem locri ceterosq̄ꝫ plures summe prudentie: Nestorem atq̄ꝫ vlixē Contra troianos clausos et cōterritos esse: suadet helenam reddi cum his que Alexander cū suis abstulerat ꝛ pax fiat. Postq̄ multis verbis de pace cōciliāda satisfecere surgit Amphimach⁹ filius priami adolescēs fortissim⁹ malis verbis antenorem adorsus ꝛ hos qui cōsenserant eis: increpare facta eoꝝ/suadere poti⁹ educendum exercitum: irruptionem in castra faciendā vsq̄ꝫ dū vincant aut victi ꝓ patria occūbant. Postq̄ is finem fecit Eneas exurgit et leuib⁹ verbis multisq̄ꝫ dictis amphiācho repugnat: ab argiuis pacem petendā magnopere ꝑsuadꝫ Postq̄ dicendi finis factus est Priamus magno animo surrexit ingerit multa mala ātenorī ꝛ enee: eos belli ap petendi ductores fuisse vt legati in greciam mitterent cū ipe quoq̄ꝫ legatus redierit non negauerit se ꝯtumelio se tractatū ꝛ bellum suaserit. Eneā quoq̄ꝫ q̄ cū alexandro Helenā ac ꝑdam eripiūt Quapp̄ter certum sibi esse pacem nō fieri. impat vt hi omnes pati sint vt cum signum dederit portis eruptionē faciāt aut vicere aut mori sibi certum esse ¶ Hec cum multis verbis dixit hortatusq̄ꝫ est/ꝯcilium dimisit Amphimachū secum in regiam ducit eiq̄ꝫ dicit se vereri ab his qui pacē suaserunt ne oppidū ꝓdāt/eos habere de plebe multos qui vna sentiunt/opus esse eos interfici. qđ si hoc fuerit/

patriā defensurum / argiuos supatur simulq̧ rogat vt sibi fidelis audiens patusq̧ cū armis sit et id sine suspicione fieri posse Simulq̧ suadet eos amphimachus ad cenā peti ⁊ ita īsidijs eos se circūuentur. Amphimachus se facturum pmittit. ita ab eo discedit. Eodē conueniūt antenor polidamas vcalegon amphidamas dicūt se mirari regis ptinaciā qui inclusus cū patria ⁊ comitib⁹ pire malit q̄ pacem facere. Antenor ait se inuenisse cor sibi ⁊ illis qui in cōmune pspiciāt / et consiliū quo pacto id fieri possit daturū si fides ei seruaret̄ Omnes ergo fidem antenori obstringūt. Antenor vt vidit se abstrictū mittit ad Eneā ⁊ dicit patriam pdendam esse. et sibi ⁊ suis cauendū: Ad agamē. de his reb⁹ aliquem mittendū esse qui sine suspicione currat: maturādum esse Aiaduertisse priamū de cōcilio surrexisse / ⁊ q̄ ei pacem suaserūt vereri: ne quid ↄsilij ineat Itaq̧ omnes mittunt statim polidamantem qui ex his minime inuidiosus erat. Ad agamē. ↄueniunt dicitq̧ ei que suis placuerūt: Agamē. oēs noctu in ↄcilium vocat Eadem refert. quid cuiq̧ videat̄ dicere imperat. Vn̄ omnibus placitū est vt fides pditorib⁹ seruaret̄ ¶ Vlixes ⁊ nestor se vereri hanc rē subire dixerūt Neoptolomus hos refutat inter se certāt: placitum est / signum Polidamas exigit. ⁊ id ipm p sinonē ad Eneā ⁊ anchisen et antenorem mittit. Sinon ad troiam pficiscit̄. Et q̄ nondum claues porte amphimachus custodibus tradiderat. Signo dato Sinō vocē enee ⁊ anchise ⁊ antenoris audiendo ↄfirmatus Agamēnoni renūciat / et placitum est vt omnibus fides daret̄. iureiurando firmet̄ et cupere ab his vt sibi oppidum nocte traderet̄ pria. Et antenori vcalegōti ypodamāti enee dolosisq̧ omnibus fides seruaret̄. Necnō liberis ↄiugibus ↄsanguineis ⁊ ppinquis qui vna cōsenserāt sua causa oīa habere

sibi liceat. Pacto ꝯfirmato iureiurādo astricto suadet Polidamas / vt noctu exercitum ad portam Sicheam adducāt. Ibi extrinsecus caput equi sculptum est Ibi p̄sidia noctu habere antenorem. Exercitui argiuorum portam reseraturos eisqꝫ limē ꝓlaturos Id signū erup tionis foris. nuscꝗ pacti indicula demōstrata sunt Polidamas in vrbem redit rem pactam nūciat De vita qꝫ Antenoris et enee ceterisqꝫ quibus placitum erat vt hi omnes suos adducāt et noctu sigeā portā apiant. limē ostendāt. exercitū inducāt. Antenor et eneas noctu ad portam p̄sto fuerūt Neoptolem⁹ p̄sidium dat Antenor eum in regiā ducit Vbi troianū p̄sidiū erat positū Neoptolemus i regiā irruptionē facit. troianos cedit priamū ꝓsequit̃ quē interra obtruncat. Hecuba dum fugit cum polixena eneas occurrit. Polixena tradidit se ei quā eneas ad patrē anchisen abscondit. Andromacha et cassandra in ede mineruę occultant̃ Tota nocte non cessant argiui d̄uastare p̄das facere ¶ Postꝗ dies luxit Agamēnō. duces in arcē cōuocat dijs gratias agit exercitum collaudat omnemqꝫ p̄dam in medio iubet reponendam Quā cum omnib⁹ ꝑtit⁹ esset simul cōsulit exercitum: an placeat Antenori et enee qui patriam tradiderant fidē seruare Cōuocatisqꝫ omnibus que sua fuerāt vniuersa reddebat Antenor rogat agamēnonē sibi vt liceat loqui Agamēnō dicere iubet. Principio omnibus argiuis iuuenib⁹ gratias agit simulqꝫ cōmemorat Helenum et cassandrā pacem suasisse Achillē suasu heleni sepulture traditū fuisse. Agamēnō ex cōsilij sententia Heleno ⁊ cassandre libertatē reddit. Helen⁹ ꝓ hecuba et ādromacha agamēnonem rogat. Cōmemoratqꝫ se semꝑ ab his esse dilectū. Etiā ex cōsilij sententia his libertas cōcessa est. Interea exercitui p̄dam omnē vt decuit diuidit. dijs gracias agit Hostias immolauit:

et ꝓficisti quinta die vniuersi ꝯstituūt Vt dies ꝓfecti-
onis aduenit magne exorte sunt tēpestates durātes ali
quot dies. Calcas respondet inferis nō satisfactū esse
Neoptolemo in mentē venit polixenam cui⁹ causa pa-
ter eius ꝑierat in regia nō esse inuētā. Agamēnonē pe-
tit. ꝯquerit exercitui/accusat antenorē/accersiri iubꝫ.
imꝑat ei vt īquisitā inuentāqꝫ ad se adducat. Antenor
ad eneam venit ⁊ diligēci⁹ querit ⁊ priusq̄ꝫ argiui ꝓficis
cerent. polixenā absconsam inuenit Ad agamēnonem
ducit Neoptolemo agamēnon tradit Is eā ad tumulū
patris iugulat. Agamēnon iratus enee ꝙ polixenā ab-
sconderat eū de patria ꝓtin⁹ excedere iubet Eneas cū
suis omnib⁹ ꝓficiscit. Postq̄ꝫ agamēnō ꝓfect⁹ est Hele
na post aliquot dies mesta magisq̄ꝫ antea ꝙ acerrie do-
mū reportat cum suo menelao. Helen⁹ cū cassandra et
Andromacha hectoris fratris vxore: et hecuba matre
cherroneson petit Finit.

Hactenus Dares Frygius mādauit litterꝭ Nā sub
idem tempus sub Antenoris factione remāsit ¶ Pug
natum est autem annis decem. mensibus vi. dies. xij.
ad troiam.

¶ Fuerunt ex argiuis sicut acta diurna indicant que
dares dimisit conscripta hominuz. dccc. ⁊. vi. Et ex
troianis vsqꝫ ad oppiduz ꝓditū hoim. dc lxxvi. milia
¶ Eneas nauibus ꝓfectus est quibus alexander ī gre-
ciam ierat nauibus. cc. quem omnis etas hominū se-
cuta est in milibus tribus et. cccc. ¶ Antenorē secuta
duo milia quingenti ¶ Helenum et Andromachā du-
centa hominū.

¶ Quis troianoꝝ quem grecoꝝ occiderit ¶ Hector
ꝓtesilaū. Patroclū Merionē Arcesilaum Cleopeno-
rum Dorium Filippum Diomeneū Polibantū Carpe
dontē Leopodemū Visorem Aimentū ¶ Eneas am

phimachũ Phereũ ❡ Alexander qui et paris palamedem Antilochũ Aiacem Achillem ❡ Aiax telamoni⁹ et alexander mutuis vulneribus se occiderũt Alexãder in p̄lio moriť Aiax in castris

❡ Quis grecoꝝ quem troianoꝝ occiderit de ducibus: exceptis plebeis ❡ Achilles occidit Eufremiũ hyppotuũ plebeiũ Austeriũ Ligaoniũ Euforbiuȝ hectorē Troilum et Memnonē ❡ Neoptolem⁹ Pentesileam priamũ Polixenã ad tumulũ patris ❡ Diomedes xãtippũ Palamonem Epistrophũ et Scỹdiũ

Epitaphium hectoris

❡ Troium ꝓtector: danaum met⁹: hic iacet hector.

Aliud

❡ Defensor patrie iuuenum fortissimus hector:
Qui murus miseris ciuibus alter erat.
Occubuit telo violento victus achillis.
Occubuere simul spesq́ȝ salusq́ȝ phrygum.
Hũc ferus aeacides circũ sua menia traxit
Que iuuenis manib⁹ texerat ante suis
O quãtos priamo lux attulit illa dolores!
Quos fletus hecube! quos dedit andromache!
Sed raptum pater infelix auroq́ȝ repensum
Condidit: et merens accumulauit humo.

Epitaphium achillis

❡ Pelides ego sum: thetidis notissima ꝓles:
Cui virtus clarũ nomen habere dedit.
Qui straui totiẽs armis victricib⁹ hostes:
Inq́ȝ fugam solus milia multa dedi.
Hectore sed magno summa est mihi gloria ceso:
Qui sepe argolicas debilitauit opes.
Ille interempt⁹ subijt me vindice penas:

Pergama tunc ferro succubuere meo.
Laudibus imensis victor sup astra ferebar.
Cōpressi hostilem fraude pempt⁹ humum.

Deploratio Troie
¶ Ve tibi Troia peris: iam nō mihi Troia videris
Jam iā bobus eris pascua: lustra feris.
Causa rei talis meretrix fuit exicialis
Femina fatalis: femina feta malis.
Vixerunt

Johannes maius.

Odidi quedam carmia Aurelij prudētij poete christiani. que ppter suoꝝ eleganciam: et sententiarum verborūq₃ decoꝝ quāplurimis ꝯmunicare atq₃ interptari cupio: ꝙ quibusdam cleris difficilia appareāt expositu: quantum illis ecclesia vtiť Que vbi sciuerit: spero fore: vt cetera eiusdem aliorūq₃ christianoꝝ poetarū carmina facili⁹ intelligāt: plurisq₃ vti digna sunt faciāt: quibus ecclesia sine fastidio in dei laudib⁹ sparsim vtitur Et quib⁹ suum honorē etiā impendit: quorūq₃ memoriā ppetuam sacrauit. fuerūt em̄ doctissimi illi poete etiam a christiana religione nō ꝯtempti: licet iam quātūuis docti irrideanť a plerisq₃ pfidis: ꝗ ꝙ honorē quem merenť cōsequanť Non ꝯtempt⁹ erat Lactanci⁹ firmian⁹: nisi a cōtumelioso quodā Antouio raudensi theologo. Nūq₃ Seuerin⁹ Boecius satis laudat⁹. Frācisc⁹ petrarcha magnā meruit palmā Seduliū summus pontifex Gelasius pbauit Prosper sua non caruit laude. Nō item alanus Nō sua carebit baptista mātuanus. Non tace-

buntꝰ dum ſuntere odia tegentur: ceterꝭ doctiſſimi atqꝫ
elegātiſſimi chriſtiani poete. Claudianus noſtro pru
dencio coetaneus Rome elebris habebatꝰ Vixit autem
Aurelius prudenciꝰ circa annum domini. ccc. lxxxiiij.
quantū in chronicis repperire potui Qualis vero ipe
fuerat: credo breuius dici nō pōt: q̄ꝫ vt Gennadiꝰ maſ
ſiliēſis deſcribit: dū ait Prudencius vir ſecularis litte
rature eruditꝰ cōpoſuit Trocheum de toto veteri ⁊ no=
uo teſtamēto ꝑſonis excerptis: cōmentatꝰ eſt et in mo=
rem grecoꝝ hexametrū de mūdi fabrica: vſqꝫ ad cōditio
nem primi hominis ⁊ p̄uaricationē eius. Cōpoſuit et
libellos quos greca appellatione p̄titulauit. Apotheo=
ſis. ideſt de diuinitate. Pſichomachia ideſt de cōpūg=
nācia animi Amartigenia ideſt de origine peccatoꝝ. fe
cit et in laudē martyrū ſub aliquoꝝ nominibꝰ inuitato
rium ad martyriū / librum vnum: ⁊ hymnoꝝ alterum:
Speciali tamē intētione aduerſum Symmachū idola
triā defendentē. ex quoꝝ dilectiōe agnoſcitꝰ Palatinis
ſimul fuiſſe ¶ Ego vero ex multꝭ hic tres tātū hym=
nos poſui. quoꝝ primi duo frequētiores in eccleſia vſur
pantur: non forte tam faciles: vt quilibet clericulꝰ pri
ma fronte intelligere poſſit: Et eos quidem integros:
quo appareat diuini poete ingeniū: ⁊ ſententiarū ꝑfec
tus ſenſus Tercium hymnū ꝓpter ſingularem ſuam ele
ganciam appoſui ¶ Eſt aūt carmē primū quod inci=
pit Inuētor rutili ⁊c̄ De phaſe populi iſraelitici quod
decātari ſolet ad incenſum cerei paſchalis Eſtqꝫ metrū
aſclepiadeū: tetrametrū: cori iambicū: ſecundum ali=
quos dactylicum: acatalecticū: monocolon: ſecundū
pſallentiū choꝝ etiā tetraſtrophon Quale eſt illud pri=
mum horacij. Mecenas atauis edite regibus ¶ Se
cundus vero hymnꝰ ſiue ſecundū carmē eiuſdem prudē
cij quod īcipit Da puer ⁊c̄ eſt panegyricū: de plurimis

saluatoris nostri Jesu christi miraculis: ab eterna ei9 generatione p humanitatis sue miracula transiēs vsqz ad vltimum iudicium. Estqz metrum Trochaicum. Archilochium: tetrametrū: Catalecticum monocolō Quale est illud. Tolle tyrsos era pulsa iam lyeus aduenit. Vel quod idē est: Trochaicum dicolon distrophō Cui9 versus in impari numero positus est alcmanius: dimeter: acatalecticus Qualis ē ille. fistula canet sub ulcus In loco vero pari situs est Eurypide9: dimeter catalecticus Qualis est ille. Vultur alti9 volat. Dum aūt dixi tetrametrū vel dimetrū: intelligendū est duos pedes p vno cōputari: pter trochei velocitatē Et si quidem metrū est archilochiū erit secundū choros psallentium dicendum tristrophō Nam in metri ratione cum monocolon sit: strophon ignorat. Q; si dicolon dicere malueris: erit secūdū metri rationē: vt dixi: distrophon: secundū psallentiū vero chorū hexastrophō In fine tamen cuiuslibet hexastrophi ecclesia addidit septimū versum: qui ꝛ ipe Eurypideus est: scilicz. Seculorum seculis ❨ Tercium carmē quod addidi quod incipit: Ades puer ꝛc. ē de quietis atqz somni natura: eiusqz diuino dono. Estqz metrū Jambicū: anacreonticū: dimetrū: catalecticū: monocolon: secundū cantiū chorum tetrastrophon. Cōstās sz tribus iambis: cum syllaba hypcatalectica finali Quale est illud. dissolue baccha crines. Aut illud boecij. Quisquis volet phennē. Recipit tamen nō nūqꝫ spondeū: aliqñ etiam tribrachum pter iambi volubilitatem.

Aurelij Prudencij poete christiani Carmē de phase populi israelitici p desertum: ad cereum pascalē decantandum.

Inventor rutili dux bone luminis
Qui certis vicibus tempora diuidis
Merso sole chaos ingruit horridum
Lumen redde tuis xp̄e fidelibus.
¶ Quāuis innumero sydere regium
Lunariq; polum lampade pinxeris
Incussu silicis lumina nos tamen
Monstras saxigeno semine querere.
¶ Ne nesciret homo spem sibi luminis
In christi solido corpore cōditam
Qui dici stabilem se voluit petram
Nostris igniculis vnde genus venit.
¶ Pinguis quos olei rore madentibus
Lichnis ac facibus pascimus aridis
Quin et fila fauis scirpea floreis
Presso melle prius collita fingimus.
¶ Viuax flāma viget seu caua testula
Succū lintheolo suggerit ebrio
Seu pinus piceam fert alimoniam
Seu ceram teretem stuppa calens bibit.

¶ Nectar de liquido vertice feruidum
Guttatim lachrymis stillat olentibus
Ambustum quoniã vis facit ignea
Imbrem de madido flere cacumine.

¶ Splendẽt ergo tuis muneribus pater
Flãmis mobilibus scilicet atria:
Absentemqꝫ diem lux agit emula
Quam nox cum lacero victa fugit peplo.

¶ Sed quis non rapidi luminis arduã
Manãtemqꝫ deo cernat originẽ
Moises nempe deum spinifero in rubo
Vidit cõspicuo lumine flãmeum.

¶ Felix qui meruit sentibus in sacris
Celestis soly visere principem
Iussus nexa pedum vincula soluere
Ne sanctũ inuolucris pollueret locum.

¶ Hunc ignem populus sanguinis inclyti
Maiorꝫ meritis tutus et impotẽs
Suetus sub dominis viuere barbaris
Iam liber sequitur longa ꝑ auia.

¶ Quo gressum tulerant castraqꝫ cerulum
Noctis ꝑ medium concita mouerant
Plebem ꝑuigilem fulgure preuio
Ducebat radius sole micantior.

¶ Sed rex niliaci littoris inuido
Feruens felle iubet preualidam manum
In bellum rapidis ire cohortibus
Ferratasqꝫ acies clangere classicum.

❡ Sumunt arma viri seq; micantibus
Accingũt gladys triste canit tuba
Hic fidit iaculis: ille volantia
Prefigit calamis spicula gnoseis.
❡ Densatur cuneis turba pedestribus
Currus pars et equos. et volucres rotas
Conscendunt celeres: signaq; bellica
Pretendunt tumidis clara draconibus.
❡ Hinc iam servicy nescia pristini
Gens pelusiacis vsta vaporibus
Tandem purpurei gurgitis hospita
Rubris littoribus fessa resederat.
❡ Hostis dirus adest cum duce pfido
Infert et validis prelia viribus.
Moises porro suos in mare precipit
Constans intrepidis tendere gressibus.
❡ Prebent rupta locũ stagna viantibus
Riparum in faciem peruia sistitur
Circũstans vitreis vnda liquoribus
Dum plebs sub bifido pmeat equore.
❡ Pubes quinetiã decolor asperis
Irritata odys rege sub impio
Hebreum sitiens fundere sanguinem
Audet se pelago credere cõcauo.
❡ Ibant precipiti turbine pcita
Fluctus per medios agmina regia
Sed cõfusa dehinc vnda reuoluitur
Insemet reuolans gurgite ꝯfluo.

¶ Currus tunc et equos telaq3 naufraga
Ipsos et pceres et vaga corpora
Nigrorum videas nare satellitum
Artis iusticium triste tyrannice.
¶ Que tandem poterit lingua retexere
Laudes christe tuas qui domitum pharaon
Plagis multimodis cedere presuli.
Cogis iusticie vindice dextera.
¶ Qui pontum rapidis estibus inuiū
Persulcare vetas vt refluo in salo
Securus pateat te duce transitus
Et mox vnda rapax vt voret impios.
¶ Quū ieiuna heremi saxa loquacibus
Exundant scatebris: et latices nouos
Fundit scissa silex que sitientibus
Dat potum populis axe sub igneo.
¶ Instar fellis aqua tristifico in lacu
Fit ligni venia mel velut atticum
Lignum est quo sapiunt aspera dulcius
Nam prefixa cruci spes hominum viget.
¶ Implet castra cibus tunc quoq3 ningidus
Illabens gelida grandine densius
His mensas epulis hac dape pstruunt
Quam dat sidereo christus ab ethere.
¶ Necnon imbrifero ventus anhelitu
Crassa nube leues inuehit alites
Que conflatu in humum cum semel agmina
Fluxerunt: reduci non reuolant fuga.

¶ Hec olim patribus premia contulit
Insignis pietas numinis vnici
Cuius subsidio nos quoqꝫ vescimur
Pascentes dapibus pectora misticis.
¶ Fessos ille vocat per freta seculi
Discissis populum turbinibus regens
Iactatasqꝫ animas mille laboribus
Iustorum in patriam scandere ꝑcipit.
¶ Illic purpureis tecta rosarys
Omnis fragat humus culta qꝫ pinguia
Et molles violas et tenues crocos
Fundit fonticulis vnda fugacibus.
¶ Illic et gracili balsama surculo
Desudata fluunt raraqꝫ cynnama
Spirant: ꝛ folium fonte qđ abdito
Prelabens fluuius portat in exitum.
¶ Felices anime prata per herbida
Concentu parili suaue sonantibus
Hymnorum modulis dulce canunt melos
Calcant et pedibus lilia candidis.
¶ Sunt et spiritibus sepe nocentibus
Penarum: celebres sub stige ferie
Illa nocte sacer qua redyt deus
Stagnis ad superos ex acheronticis.
¶ Nam sicut tenebras de face fulgida
Surgens oceano lucifer imbuit
Sic terris domini de cruce tristibus
Maior sole nouū restituis diem.

¶ Marcent supplicijs tartara mitibus
Exultatq; sui carceris ocio
Vmbrarum populus liber ab ignibus
Nec feruent solito flumina sulphure.
¶ Nos festis trahimus ꝑ pia gaudia/
Noctem cōcilijs votaq; ꝓspera
Certatim vigili cōgerimus prece
Extructoq; agimus liba sacrario.
¶ Pendent mobilibus lumina funibus
Que suffixa micant per laquearia
Et de languidulis fota natatibus
Lucem ꝑspicuo flāma iacit vitro.
¶ Credas stelligeram desuper aream
Ornatam gemmis stare trionibus
Et qua bosphoreum temo regit iugum
Passim purpureos spargier hesperos.
¶ O res digna deus quam tibi roscide
Noctis principio grex tuus offerat
Lucem qui tribuis nil preciosius
Lucem: qua reliqua premia cernimus.
¶ Tu lux vera oculis lux quoq; sensibus
Intus tu speculum tu speculum foris
Lumen qđ famulans offero suscipe
Tinctum pacifici chrismatis vnguine
¶ Per christum genitum summe pater tuū
In quo visibilis stat tibi gloria
Qui noster dominus qui tuus vn'cus
Spirat de patrio corde paraclytum.

Per quem splendor honor laus sapientia
Maiestas bonitas et pietas tua
Regnum ꝯtinuat numine triplici
Texens ꝑpetuis secula seculis.

Carmen aurelij prudē

cij Panegyricū. de miracul' saluatori' nostri.

A puer plectrum choreis
Vt canamus fidibus
Dulce carmen et melodum
Gesta christi insignia.
Hunc camena nostra solum
Pangat: hunc laudet lyra.
❡ Christus est quem rex sacerdos
Affuturum protinus
Infulatus cōcinebat
Voce corde et tympano
Spiritum celo influentem
Per medullas hauriens.
❡ Facta nos et iam ꝓbata
Canimus miracula.
Testis est orbis: nec ipsa
Terra quod vidit negat
Cominus deum docendis
Prodimus mortalibus.
❡ Corde natus ex parentis
Ante mundi exordium
A et o cognominatus

Ipse fons et clausula
Omnium que sunt fuerunt
Queqꝫ post futura sunt.
¶ Ipse iussit et creata
Dixit ipse et facta sunt
Terra: celum: fossa ponti
Trina rerum machina
Queqꝫ in his vigent sub alto
Solis et lune globo.
¶ Corporis formam caduci
Membra morti obnoxia
Induit ne gens periret
Primoplasti ex germine
Merserat quem lex ꝓfundo
Noxialis tartaro.
¶ O beatus partus ille
Virgo cum puerpera
Edidit nostram salutem
Feta sancto spiritu
Et puer redemptor orbis
Os sacratum ꝓtulit.
¶ Psallat altitudo celi
Psallant omnes angeli
Quicquid est virtutis vsqꝫ
Psallat in laudem dei
Nulla linguarum silescat
Vox et omnis consonet.
¶ Ecce quem vates vetustis

Concinebāt seculis
Quem pphetarum fideles
Pagine spoponderāt:
Emicat pmissus olim:
Cuncta collaudant deum.
¶ Cantaris infusa lympha
Fit falernum nobile:
Nunciat vinum minister
Esse pmptum ex hydria
Ipse rex sapore tinctis
Obstupescit poculis.
¶ Membra mortis vlcerosa
Viscerum putredines
Mando vt abluantur inquit:
Fit ratum quod iusserat
Turgidam cutem repurgant
Vulnerum piamina.
¶ Vt perennibus tenebris
Jam sepulta lumina
Illinis limo salubri
Sacri et oris nectare
Mox apertis hac medela
Lux reducta est orbibus
¶ Increpat ventum furentem
Q; procellis tristibus
Vertat equor fundo ab imo
Vexet et vagam ratem
Ille iussis obsecundat

Mitis vnda sternitur.
❡ Extimum vestis sacrate
Furtim mulier attigit:
Protinus salus secuta est:
Ora pallor deserit
Sistitur riuus cruore
Qui fluebat perpetim.
❡ Exitu dulcis iuuente
Raptum ephebū viderat
Orba quem mater supremis
Funerabat fletibus:
Surge dixit: ille surgit
Matri et astans redditur.
❡ Sole quarto iam carentem
Jam sepulchro absconditum
Lasarum videt vigere
Reddito spiramine.
Fetidum iecur reductus
Rursus intrat halitus.
❡ Ambulat per stagna ponti
Summa calcat fluctuum:
Mobilis liquor ꝓfundi
Pendulam prestat viam.
Nec fatiscit vnda sanctis
Pressa sub vestigijs.
❡ Suetus antro bustuali
Sub catena frendere:
Mentis impos efferatis

Percitus furoribus
Prosilit ruitqз supplex
Christum vt adesse senserat.
❡ Pulsa pestis lubricorum
Milleformis demonum
Corrigit gregis suilli
Surdida spurcamina
Seqз mergit nigris vndis
Fit pecus lymphaticum.
❡ Fertqз qualis ter quaternas
Ferculorum fragmina:
Quinqз panibus peresis
Et gemellis piscibus
Afatim referta iam sunt
Accubantum milia.
❡ Tu cibus panisqз noster
Tu perennis suauitas
Nescit esurire in euum
Qui tuam sumit dapem:
Nec lacunam ventris implet
Sed fouet vitalia.
❡ Clausus aurium meatus
Et sonorum nescius
Purgat ad precepta dei
Crassa queqз obstacula:
Vocibus capax fruendis
Et susurris peruius.
❡ Omnis egritudo cedit

Langor omnis pellitur
Lingua fatur: quam veterna
Vinxerant silencia.
Gestat et suum per vrbem
Letus eger lectulum.
¶ Quin et ipsum (ne salutis
Inferi exptes forent)
Tartarum benignus intrat
Fracta cedit ianua
Vectibus cadit reuulsis
Cardo indissolubilis.
¶ Illa prompta ad irruentes:
Ad reuertentes tenax
Obice extrorsum recluso
Porta reddit mortuos:
Lege versa: et limen atrum
Jam recalcandum patet.
¶ Sed deus dum luce fulua
Mortis intra illuminat:
Dum stupentibus tenebris
Candidum prestat diem:
Tristia squalentis ethre
Palluerunt sydera.
¶ Sol refugit: et lugubri
Sordidus ferrugine.
Igneum reliquit axem
Seq; merens abdidit
Fertur horruisse mundus.

Noctis eterne chaos.

¶ Solue vocem mens sonora
Solue linguam mobilem:
Dic tropheum passionis
Dic triumphalem crucem:
Pange vexillum: notatis
Quod refulget frontibus.

¶ O nouũ cedis stupende
Vulneris miraculum.
Hinc cruoris fluxit vnda.
Lympha parte ex altera:
Lympha nempe dat lauacrum:
Tum corona ex sanguine est.

¶ Vidit anguis immolatam
Corporis sacri hostiam:
Vidit: et fellis perusti
Mox venenum perdidit
Saucius dolore multo
Colla fractus sibilat.

¶ Quid tibi prophane serpens
Profuit rebus nouis
Plasma primum perculisse
Versipelli hortamine.
Diluit culpam recepto
Forma mortalis deo.

¶ Ad breuem se mortis vsum
Dux salutis reddidit
Mortuos olim sepultos

Vt redire insuesceret
Dissolutis pristinorum
Vinculis peccaminum.
¶ Tunc patres sanctique multi
Conditorem preuium
Jam reuertentem secuti
Tercio demum die
Carnis indumenta sumunt
Eque bustis prodeunt.
¶ Cerneres coire membra
De fauillis aridis
Frigidum venis resumptis
Puluerem tepescere
Ossa neruos ac medullas
Glutino cutis tegi.
¶ Post vt occasum resoluit
Vite et hominem reddidit
Arduum tribunal alti
Victor ascendit patris
Inclytam celo reportans
Passionis gloriam.
¶ Macte iudex mortuorum
Macte rex viuentium
Dexter in parentis arce
Qui cluis virtutibus:
Omnium venturus inde
Justus vltor criminum.
¶ Te senes et te iuuentus
Paruulorum te chorus.
Turba matrum virginumque

Simplices puellule
Voce concordes pudicis
Perstrepent concentibus.
¶ Fluminum lapsus et vnde:
Littorum crepidines:
Imber: estus: nix. pruina:
Silua: et aura: nox: dies.
Omnibus te concelebrent
Spiritus nunc seculis.
¶ Tibi christe sit cum patre.
Agÿoqꝫ spiritu.
Hymnus: melos: laus ꝑhennis.
Graciarum actio.
Honor: virtus: victoria:
Regnumqꝫ eternaliter.
Seculorum seculis.

Aliud Carmē de Quiete et Somno diuino mūere

Des pater superne
a Quem nemo vidit vnquam
Patrisqꝫ sermo christe:
Et spiritus benigne.
¶ O trinitatis hui9
Vis vna: lumen vnum.
Deus deo perennis
Deus vtroqꝫ missus.
¶ Fluxit labor diei.
Redit et quietis hora
Blandus sopor vicissim
Fessos relaxat artus.

¶ Mens ęstuans procellis
Curisqꝫ sauciata
Totis bibit medullis
Obliuiale poclum.
¶ Serpit per omne corpus
Lethea vis: medullis
Miseris doloris egri
Patitur manere sensum.
¶ Lex hec data est caducis
Deo iubente membris
Vt temperet laborem
Medicabilis voluptas.
¶ Sed dum pererrat omnes
Quies amica venas
Pectusqꝫ feriatum
Placat rigente somno.
¶ Liber vagat per auras
Rapido vigore sensus
Variasqꝫ per figuras
Que sunt operta cernit
¶ Quia mens soluta curis
Cui est origo celum
Purusqꝫ fons ab ethra
Iners iacere nescit.
¶ Imitata multiformes
Facies sibi ipsa fingit:
Per quas repente currens
Denuo fruatur actu.
¶ Sed sensa somniantum
Dispar fatigat horror

Nunc ſplendor intererrat
Qui dat futura noſſe.
¶ Plerumq; diſſipatis
Mendax imago veris
Animos pauore meſtos
Ambage fallit atra.
¶ Quem rara culpa morum
Non polluit frequenter:
Hunc lux ſerena vibrans
Res edocet latentes.
¶ Atqui coinquinatum
Vicijs cor impiauit
Fuſas pauore multo
Species vidit tremendas.
¶ Hoc patriarcha noſter
Sub carceris cathena
Somnis ſimul miniſtris
Interpres approbauit.
¶ Quorum reuerſus vnus
Dat pocula tyranno
Aſt alterum rapaces
Fixum vorant volucres.
¶ Ipſum deinde regem
Perplexa ſomniantem
Monuit: famem futuram
Clauſis cauere aceruis
¶ Mox preſul ac tetrarches
Regnum per omne: iuſſus
Sacram tenere virgam
Domine reſedit aule.

¶ O quam profunda iustis
Archana per soporem
Aperit tuenda christus
Quam clara: quam tacenda.
¶ Euangelista summi
Fidissimus magistri
Dignata que latebant
Nebulis videt remotis.
¶ Ipsum tonantis agnum
De cede purpurantem
Qui conscium futuri
Librum resignat vnus.
¶ Huius manum potentem
Gladius perarmat anceps
Prefulgurans vtrūqȝ
Duplicem minatur ictum.
¶ Quesitor ille solus
Animeqȝ corporisqȝ
Ensisqȝ bis timendus
Prima ac secunda mors est.
¶ Idem tamen benignus
Vltor retundit iram
Paucosqȝ non piorum
Patitur perire in euū.
¶ Huic inclytus penne
Tribuit pater tribunal:
Hunc obtinere iussit
Nomen super omne nomen.

¶ Hic prepotens cruenti
Extinctor antichristi
Qui de furenti monstro
Pulchrum refert tropheum.
¶ Quam bestiam rapacem
Populosqꝫ deuorantem
Quam sanguinis charybdim
Johannes execratur.
¶ Hec nempe que sacratum
Preferre nomen ausa est
Imam petit gehennam
Christo perempta vero.
¶ Tali sopore iustus
Mentem relaxat heros
Vt spiritu sagaci
Celum peragret omne.
¶ Nihil horum nos meremur
Quos crebro impleuit error:
Concreta quos malorum
Viciat cupido rerum.
¶ Sat est: quiete dulci
Fessum fouere somno
Sat: si nihil sinistrum
Vana minetur vmbra.
¶ Cultor dei memento
Te fontis et lauacri
Rorem subisse sanctum
Te chrismate innouatum.

¶ Fac quũ vocante ſomno
Caſtum petis cubile:
Frontem locumqꝫ cordis
Crucis figura ſignet.
¶ Crux pellit omne crimen:
Fugiunt crucem tenebre:
Tali dicata ſigno
Mens fluctuare neſcit.
¶ Procul o procul vagantũ
Portenta ſomniorum:
Procul eſto peruicaci
Preſtigiator aſtu.
¶ O tortuoſe ſerpens
Qui mille per meandros
Fraudeſqꝫ flexuoſas
Agitas quieta corda.
¶ Diſcede: Chriſtus hic eſt
Hic chriſtus eſt liqueſce.
Signum quod ipſe noſti
Damnat tuam cateruam.
¶ Corpus licet fatiſcens
Jaceat recliue paulum
Chriſtum tamen ſub ipſo
Meditabitur ſopore.
¶ Gloria eterno patri:
Et chriſto vero regi:
Paraclytoqꝫ ſancto
Et nunc et inperpetuum Amen

Finit Dares phrygius in historia Troiana. Additis in fine pulcherrimis tribus carminibus siue hymnis Aurelij prudencij poete christiani.